

GOOD OLD CZECHS - PRACOVNÍ LIST

I.ČÁST: (úkoly před zhlédnutím filmu)

1. Do bojů během II. světové války se na straně protihitlerovské koalice zapojily i desetitisíce Čechoslováků. Na kterých bojištích či frontách zasáhli do války nejvýrazněji? Víte, o jaké typy vojska či druhy zbraní se jednalo?

2. Znáte některé filmy, beletristické či odborné knihy, hudební texty či klipy, kde je zachycen osud čs. letců v RAF?

3. Znáte některé konkrétní osobnosti z řad čs. letců v RAF? Setkali jste například se jmény letců František Fajtl a Filip Jánský?

4. Zaneste na časovou osu tyto významné události československé a světové historie:

- A. okupace Českých zemí a vznik tzv. protektorátu
- B. vylodění Spojenců v Normandii
- C. napadení Polska Německem (začátek druhé světové války)
- D. bitva o Stalingrad
- E. anšlus Rakouska (připojení k Německu)
- F. letecká bitva o Anglii
- G. útok Německa na Francii a její porážka
- H. útok Německa na Sovětský svaz (operace Barbarossa)
- I. Mnichovská dohoda
- J. útok Japonců na Pearl Harbour (vstup USA do války)
- K. útok SSSR na Finsko (tzv. zimní válka)
- L. Slovenské národní povstání (SNP)
- M. konec války v Evropě

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

5. V jakém vztahu byly během války k nacistickému Německu níže uvedené země?

Vichystická Francie (pétainovská)	
Frankovo Španělsko	
Slovenský stát	
Polsko	
SSSR (1939-41)	
SSSR (1941-45)	

6. Jakými cestami a způsoby se nejčastěji dostávali lidé z protektorátu do exilu a do zahraniční armády?

II. ČÁST: (úkoly po zhlédnutí filmu)

1. Kterou cestu k útěku z protektorátu použili František Fajtl a Filip Jánský?
2. Zkuste načrtnout v několika bodech profil obou protagonistů. V čem se jejich motivace k útěku, postoje k válce či názory lišily?
3. Jak vnímali letci blízkost a nebezpečí smrti, ztrátu blízkých, válku samotnou atd.?
4. Jaké osudy čekaly sestřelené a zajaté letce v protektorátu a jakému riziku byli vystaveni jejich příbuzní?
5. Čím se čs. letci bavili v Anglii ve volném čase? Lišily se jejich aktivity od zábavy ostatních vrstevníků?
6. V otázce č. 4. v I. části zaznačte pouze ty historické události, jež byly zmíněny ve filmu.
7. Zkuste v níže uvedené tabulce porovnat osudy a specifika jednotlivých zemí:

	připravenost země na válku:	specifická válečná zkušenost:	vztah k čs. letcům:
POLSKO			
FRANCIE			
VELKÁ BRITÁNIE			
SSSR (v r. 1941)			

III. ČÁST: REFLEXE TÉMATU A FORMÁTU FILMU

1. Zamyslete se nad formáty použitých filmových záběrů. Do jaké míry mohou být autentické či naopak stylizované a jaký mohl být jejich prvotní účel (dokumentární, propagandistický, soukromý atd.)?
1. Co důležitého vám ve filmu chybělo či které části a motivy filmu nebyly zcela jasné?
2. Co je v závěru filmu zmíněno o dalším životě obou hrdinů? Nakolik byly jejich poválečné osudy typické pro příslušníky zahraničního odboje?

IV. ODDÍL (ROZŠIŘUJÍCÍ OTÁZKY/ PODNĚTY K DISKUSI ATD.)

- Zkuste odhadnout nebo odvodit, co byly hlavní úkoly a cíle RAF v průběhu celé války.
- V jakých leteckých jednotkách (perutích) byli zařazeni českoslovenští letci v RAF? Které z nich měly největší ztráty a proč?
- Co měl František Fajtl na mysli, když v souvislosti s mnichovskou konferencí řekl: „rozhodli za nás“?
- Přes které země museli v r. 1944 cestovat František Fajtl a Filip Jánský z Velké Británie do SSSR?
- Jaký byl hlavní význam a specifikum nasazení čs. letectva během Slovenského národního povstání (SNP)? Kde se tam vzali američtí letci? Jaké mohly být osudy letců po porážce povstání?
- Ve filmu je zmíněn KT Osvětim a jeho spalovací pece. Do jaké míry byla tamní praxe známá již před koncem války?
- Ve filmu jsou zmíněni žadatelé o byt „po Němcích“. Můžete popsat osudy německé menšiny v osvobozeném Československu?
- Jaké formy hrdinství či vlastenectví může mladý člověk projevovat v dnešní době? (Musí být hrdinství nutně spojeno s nebezpečím smrti?)

VYSVĚTLIVKY:

Zde je výčet několika slangových, odborných či dobových výrazů, jež se ve filmu vyskytují, včetně jejich stručného vysvětlení:

- Bahenní tygr - tygr kaspický, též perský; žil v pásmu od Anatólie v Turecku po Mongolsko; vyhuben před více než 50 lety
- Dewoatinka (Dewoitine), hurricaine, mesoun (Messerschmitt), spitfire, šturmovik (Iljušin Il-2 „Šturmovik“) - typy válečných letadel
- Air-raid warden - příslušník civilní (protiletecké) ochrany
- *C'est triste, très triste.* - *To je smutné, velice smutné* (fr.)
- Frickové - Němci (hanlivě)
- Herrmani a satani - druhy bomb
- Hitlerjugendhaus - ubytovna HJ
- Moloch války - starozákonní pohanský bůh (války)
- Pahlevi - vládnoucí dynastie v Íránu
- Piškumpré - legrácka, srandička
- Taloši - Italové (hanlivě)
- Zarah Leanderová (1907-1981) - švédská herečka a zpěvačka